

POSTANOWIENIE

Dnia 26 października 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Błaszczyk

w sprawie **J. C.**

skazanego z art. 284 § 2 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 26 października 2020 r., w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,

kasacji, wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Okręgowego w K.

z dnia 23 kwietnia 2019 r., sygn. akt VI Ka (...)

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w K.

z dnia 21 grudnia 2018 r., sygn. akt III K (...),

p o s t a n o w i ł:

1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;

2. obciążyć skazanego kosztami postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

J. C. został oskarżony o to, że w dniu 23 marca 2015 r. w K. na ul. D. przywłaszczył powierzony przedmiot leasingu w postaci młota hydraulicznego D. 200V wartości 32.103 zł na szkodę I. SA z/s w W., tj. o czyn z art. 284 § 2 k.k.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w K. z dnia 21 grudnia 2018 r., sygn. akt III K (...) oskarżony został uznany za winnego tego, że w dniu 22 kwietnia 2015 r. w K. działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, przywłaszczył powierzony mu przez P. Finansów SA z/s w W. obecnie I. S.A. z siedzibą w W., na podstawie umowy leasingu operacyjnego nr (...), stanowiący przedmiot leasingu, młot hydrauliczny D. 200V o wartości 14.000 zł, czym wyczerpał znamiona występkę z art. 284 § 2 k.k., przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k. (w brzmieniu obowiązującym

przed dniem 1 lipca 2015 r.) i za to na mocy art. 284 § 2 k.k. i art. 33 § 2 k.k., przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k. (w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 lipca 2015 r.) skazał go na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności i 80 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 20 złotych. Na mocy art. 69 § 1 i § 2 k.k. oraz art. 70 § 1 pkt 1 k.k., przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k. (w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 lipca 2015 r.), warunkowo zawiesił oskarżonemu wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności, ustalając okres próby na 4 lata. Na mocy art. 46 § 1 k.k. przy zastosowaniu art. 4 § 1 k.k. (w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 lipca 2015 r.) orzekł wobec oskarżonego obowiązek naprawienia szkody w całości poprzez zapłatę na rzecz I. S. A. z siedzibą we W. kwoty 14.000 złotych.

Po rozpoznaniu apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z dnia 23 kwietnia 2019 r., sygn. akt VI Ka (...) utrzymał zaskarżony wyrok w mocy.

Kasację od tego orzeczenia wywiódł obrońca skazanego, który zarzucił naruszenie prawa stanowiące zgodnie z art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. bezzwzględną przyczynę uchylenia orzeczenia, a mianowicie naruszenie art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k., poprzez utrzymanie w mocy orzeczenia skazującego oskarżonego za czyn nieobjęty aktem oskarżenia i naruszenie przez to zasady skargowości.

Podnosząc powyższy zarzut skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w K. do ponownego rozpoznania.

Prokurator Prokuratury Rejonowej w K. w pisemnej odpowiedzi na kasację wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasację należało oddalić wobec jej oczywistej bezzasadności.

Z uwagi na treść art. 523 § 2 i 4 pkt 1 k.p.k. tylko zarzut naruszenia art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. mógł stanowić przedmiot rozważań Sądu Najwyższego. Co istotne, zarzut ten w formule ujętej w zarzucie kasacji rzeczywiście opisuje uchybienie, które zarówno w sferze formalnej, jak i merytorycznej, mieści się w zakresie podstawy normatywnej określonej w przepisie art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k., a zatem kasacja nie ma - w tym zakresie - charakteru pozornego.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. stwierdzić należy, że wbrew sugestiom skarżącego tożsamość zdarzenia historycznego ujętego w akcie oskarżenia i tego, które ustalono w prawomocnym wyroku nie budzi żadnych wątpliwości, co świadczy o oczywistej bezzasadności wniesionej skargi.

Wywiedziona w tej sprawie kasacja rodzi potrzebę przedstawienia, jedynie w niezbędnym zakresie, rozważań dotyczących tzw. tożsamości czynu, prowadzonych w kontekście zasady skargowości (art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k.). Przyjmuje się, że zgodnie z zasadą skargowości (art. 14 § 1 k.p.k.) ramy postępowania karnego określa zdarzenie historyczne opisane w akcie oskarżenia, a nie poszczególne elementy ujęte w opisie czynu w samym zarzucie aktu oskarżenia (por. wyrok SN z dnia 11 października 2016 r., V KK 122/16, LEX nr 2148659, postanowienie SN z dnia 26 stycznia 2015 r., II KK 80/14, LEX 1648182, wyrok SN z dnia 26 listopada 2014 r., II KK 109/14, LEX 1621333). Opisem czynu zawartym w skardze głównej oskarżyciela publicznego sąd meriti nie jest bowiem związany i ma obowiązek - w przypadku wydania wyroku skazującego - dokonać dokładnego określenia czynu przypisanego oskarżonemu (art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k.). Odwołując się do powszechnie akceptowanego wyznacznika przedmiotowej tożsamości czynu, jakim pozostaje kryterium tzw. "zdarzenia faktycznego" (określanego niejednokrotnie mianem zdarzenia historycznego - por. wyrok SN z dnia 30 października 2012 r., II KK 9/12, LEX 1226693, postanowienie SN z dnia 19 października 2010 r., III KK 97/10, LEX 846041, wyrok SN z dnia 25 czerwca 2008 r., IV KK 39/08, LEX 444616) nie można zgodzić się z obrońcą jakoby w wyniku zmiany opisu czynu, jakiej dokonał Sąd I instancji, doszło do przekroczenia granic oskarżenia, a tym samym do wykreowania całkowicie odmiennego czynu. Przypomnieć trzeba, że do sfery obowiązków Sądu meriti należy poddanie czynu wszechstronnej ocenie faktycznej i prawnej oraz osądzenie go w całości - także i wówczas, gdy czyn ten w skardze głównej przedstawiono wadliwie, czy w szczególności nie w pełni trafnie.

Przenosząc powyższe uwagi na grunt realiów tej sprawy, nie można uznać, aby w wyniku modyfikacji opisu czynu przypisanego oskarżonemu wyrokiem doszło do przekroczenia prawnych granic oskarżenia. Rozpatrując zdarzenie historyczne będące przedmiotem poczynionych przez Sąd Rejonowy w niniejszej sprawie

ustaleń faktycznych, niezależnie od powszechnie znanych i przytoczonych przez autora kasacji przesłanek implikujących możliwość zachowania tożsamości czynu jak: identyczność przedmiotu zamachu, podmiotów oskarżonych, podmiotów pokrzywdzonych, czy tożsamości miejsca i czasu zdarzenia - stwierdzić należało, przy braku jakichkolwiek wątpliwości, że wszystkie te elementy, zarówno w wypadku czynu ujętego w akcie oskarżenia, jak i czynu opisanego w prawomocnym wyroku zostały zachowane. Jednakowy jest zarówno przedmiot zamachu, osoba oskarżonego, jak i po części czas i miejsce przestępstwa, określone uprzednio przez prokuratora.

Lektura wywiedzionej w tej sprawie kasacji, pozwala wnioskować, że jej autor doszukuje się braku możliwości zachowania tożsamości czynu. Zdaniem obrońcy, porównanie określeń i opisu czynu użytego w akcie oskarżenia i wyroku, wskazuje na istnienie tak istotnych różnic, że nie sposób mówić o tym samym zdarzeniu faktycznym. W ocenie skarżącego, zdarzenie faktyczne zostało ograniczone aktem oskarżenia tylko i wyłącznie do czynności podjętej przez oskarżonego J. C. w dniu 23 marca 2015 r. w K. na ul. D. a polegającej na przywłaszczeniu przedmiotu leasingu w postaci młota hydraulicznego D. 200V o wartości 32.103 zł na szkodę I. SA z/s w W.. Stąd też - według obrońcy - niemożliwym było, bez przekroczenia granic skargi, ustalenie przez Sąd *a quo* i przypisanie oskarżonemu działania polegającego na tym, że w dniu 22 kwietnia 2015 r., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, przywłaszczył powierzony mu przez P. SA z/s w W. obecnie I. S.A. z siedzibą w W., na podstawie umowy leasingu operacyjnego nr (...), stanowiący przedmiot leasingu, młot hydrauliczny D. 200V o wartości 14.000 zł. W konsekwencji skarżący stawia tezę o niezależności i odmienności obu zdarzeń faktycznych, o czym przesądzać mają m.in. elementy czasowo-przestrzenne i wartość przywłaszczonego mienia. Obrońca zwraca przy tym uwagę, że Sąd I instancji wskazuje na zupełnie inną umowę leasingową, niż ta, na podstawie której spółce L.. sp z o.o. powierzono młot hydrauliczny D. 200V.

Pogląd autora kasacji jest błędny. Zapatrywania dotyczące różnicy miejsca i czasu czynu, czy wreszcie sposobu działania sprawcy nie przesądzają w tym wypadku o braku tożsamości czynu opisanego w części wstępnej uzasadnienia. Wskazać należy, że w akcie oskarżenia J. C. oskarżony został o to, że w dniu 23

marca 2015 r. w K. na ul. D. przywłaszczył powierzony przedmiot leasingu w postaci młota hydraulicznego D. 200V wartości 32.103 zł na szkodę I. SA z/s w W.. Przyjmując, że przywłaszczenie powierzonego mienia nastąpiło w dniu 22 kwietnia 2015 r. Sąd Rejonowy zasadnie ustalił, że skoro zwrot miał nastąpić do dnia 21 kwietnia 2015 r., to od dnia następnego, a zatem 22 kwietnia 2015 r. nastąpiło kwalifikowane przywłaszczenie. Wartość przedmiotu przywłaszczenia została natomiast wskazana w oparciu o oświadczenie pokrzywdzonego I. SA w W. który wskazał, że na dzień wypowiedzenia umowy i wezwania do jego zwrotu wynosi ona 14.000 zł.

Tożsamy zarzut, jak obecnie w kasacji, został podniesiony w apelacji i w rezultacie, ustosunkował się do niego już Sąd odwoławczy, stwierdzając trafnie: *„sąd nie jest związany ani szczegółowym opisem czynu zawartym w zarzucie aktu oskarżenia, ani kwalifikacją prawną nadaną temu czynowi przez oskarżyciela. (...) Nie jest wyjściem poza ramy oskarżenia, takie postąpienie, w którym sąd w wyniku przeprowadzonego przewodu sądowego i weryfikacji ujawnionego materiału dowodowego: ustali, że rozpoznawane przez niego zdarzenie miało miejsce w innym czasie, niż to przyjął prokurator w akcie oskarżenia, dokona w wyroku pewnych ustaleń faktycznych odmiennie, niż to zostało przyjęte w akcie oskarżenia, popieranym przez prokuratora. (...) Warunkiem wprowadzenia jednej, czy też nawet wszystkich, powyższych zmian jest jedynie to, aby w realiach dowodowych konkretnej sprawy oczywistym było, iż sąd dokonywał oceny tego samego zachowania oskarżonego, które stanowiło przedmiot oskarżenia (tzw. tożsamość czynu zarzucanego i przypisywanego)”* (s. 2-3 uzasadnienia SO). Wskazać należy, że opis dokonany przez Sąd Rejonowy stanowił w istocie niezbędne, w wyniku w szczególności przebiegu przewodu sądowego, dookreślenie działań oskarżonego.

Wszelkie próby formułowania innych zarzutów w uzasadnieniu kasacji, nie mogą zostać poddane analizie z powodu ograniczenia w niniejszej sprawie możliwości wnoszenia zarzutów kasacyjnych jedynie do naruszeń z art. 439 § 1 k.p.k., skoro J. C. nie został skazany na bezwzględną karę pozbawienia wolności (art. 523 § 1 k.p.k.).

Biorąc pod uwagę powyższe argumenty, kasację należało uznać za oczywiście bezzasadną i oddalić w trybie art. 535 § 3 k.p.k., a ponadto obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.